

κατούρα, χωρίς όμως να παύουν να είναι αληθινές, ψυχολογημένες, κάπου - κάπου μάλιστα και περισσό-
τερο από τις σοβαρές. Γενικά, η σάτυρα παίζει μεγί-
λο ρόλο,ς αυτό το θέατρο.

Ο πρώτος τόμος, που έχουμε σήμερα υπ' όψει μας, τελειώνει μ' ένα δραματικό μονόπρακτο, το περίφημο «Στην Οξωπορτα». Σ αυτό το έργο, το ταλέντο του ιδεολόγου δραματικού ξεπετιέται τόσο απότομα, που καιταντά εκπληκτικό. Γιατί άδυσσο χωρίζει τοις «Ζωντανούς και Πεθαμένους», σά δράμα, από το «Στην Οξωπορτα». Αυτό, θυμούμαι, σάν εδ' είδα στο θέατρο, μ' έκαμε νάλλοξω την ιδέα που είχα, πως ο κ. Ταγκόπουλος δεν είναι δραματικός, και να προσέ-
ξω καλύτερα τις πράξεις του δοκιμές και να περιμένω τη συνέχεια μ' ελπίδες, που δέ' θυγχαν ψεύτικες ποτέ. Μά το «Στην Οξωπορτα» είναι πιά δράμα με τὰ όλα του. Η δράση του κρύβει όλωσδιόλου τὸν ιδεολόγο, που έτσι όμως κρυμμένος, επηρεάζει καλύτερα, γιατί πρώτα - πρώτα συγκινεί. Νομίζει κανένας πως χωρίς νὰ θέλλῃ, έκαμε ένα έργο με φρόντο σοσιαλιστικό. Άλλά πόσο σκόπιμα διάλεξε τὸ θέμα, έπλασε τὰ πρόσωπα και τοὺς έβαλε στο στόμα τους τὰ λόγια! Η Λίνα, ἡ ατιμασμένη κι απαραίτη-
μένη από τὸν πλούσιο τὸν ἄτιμο, που νομίζει πως με τοὺς παράδες του μπορεί νὰ τάγοράσῃ ἢ νὰ τὰ σκε-
πάσῃ ὅλα, ἡ Λίνα αὐτὴ είναι μιὰ τραγικὴ ἡρωίδα ὁ-
λοζώντανη, σπαρταριστή. Κι ἀντικρὺ της ἐν' ἄλλο πρόσωπο πολυσύνθετο, σάν τὸ χορὸ τῆς ἀρχαίας τρα-
γωδίας, — ὁ κόσμος, τὸ πλῆθος, ὁ λαός, που τὸν ἀν-
τιπροσωπεύει θαυμάσια ὁ παπλωματῆς Στάμος κι' οἱ ἄλλοι μαζί του θαμῶνες τοῦ λαϊκοῦ καφενεῖου.

Δυστυχῶς, τὸ τέλειο αὐτὸ δράμα, ἔχει μιὰ ἔλλειψη που τὸ ζημιώνει σημαντικά: Ἡ σκηνικὴ του ὁικονο-
μία είναι τόσο ἀνοικονόμητη, που θάταν ἀδύνατο νὰ παιχτῇ κι ἀπὸ τοὺς καλύτερους ἡθοποιούς, χωρίς χά-
σματα, και, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, χωρίς γέλια που νὰ ξεφεύ-
γουν σ' αταίριαστη στιγμή. Μά κι' ἡ ἔλλειψη αὐτὴ, ἔξωτερικὴ ὁλωσδιόλου, δεν ἔχει καμμιά σχέση με τὴν οὐσία. Κι ὄχι μόνο γι αὐτὸ τὴ συγχωρεῖ κανεὶς στο συγγραφέα, παρ' ἀκόμα και γιατί ἦταν ἐξαιρετικὰ δύσκολο νὰ οἰκονομηθῇ τέτοια δράση, με τέτοια πρό-
σωπα και με τέτοιες σχέσεις μεταξύ τους, ἐκεῖ στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἀνάμεσα σὲ μιὰ ξωπορτα ἐνὸς ἀρ-
χοντικοῦ και 'ς ἓνα λαϊκὸ καφενεῖο.

Στὰ κατοπινὰ του ἔργα, ὁ κ. Ταγκόπουλος, μπόρε-
σε νὰ ξετυλίξῃ καλύτερα και τὴν Ἰδέα του και τὴν Τέχνη του. Ἀλλὰ ἡ μικρὴ αὐτὴ μελέτη πρέπει νὰ σταματήσῃ ὡς ἐδῶ. Γιατί δὲ θὰ προσθέταμε με τὴ συνέχεια, παρ' ἀποδείξεις στο γενικὸ χαρακτηρισμό, που θάταν ἴσως περιττές. Ἐκεῖτα, τὰ νεώτερα ἔργα τοῦ κ. Ταγκόπουλου, — ὁ «Ἀρχισυντάχτης», ἡ «Μυ-
ριέλλα» κτλ. — θάξιζε νὰ ἐξετασθοῦν ἕνα - ἕνα, πλα-
τεῖα, χωριστά. Κι αὐτὸ, που μπορεί νὰ τὸ κάμουμε μ' ἄλλη εὐκαιρία, δεν ἦταν σήμερα ὁ σκοπὸς μας.

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ὅσο ἕνα ἔθνος δὲ μόρφωσε τὴ γλώσσα του,
δὲ μπορεί νὰ μορφώσῃ οὔτε τὴ συνείδησή του.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΘΥΣΙΑΣΜΕΝΗ,,

I

«Ὅπου τάφοι, ἐκεῖ κι' Ἀνάσταση»
Νίτσε

! Στὴν ψυχὴ μας και φῶς και σκοτάδι.
Τί τρομάξεις τὴ γύρω ζωὴ σου;
Ρῆξ' τὸ σῶμα στο στόμα τοῦ Ἀδῆ....
Μένει πάντα παρθένα ἡ ψυχὴ σου.

Μιὰ τοῦ κόσμου ζωὴ, μιὰ δικὴ μας....
Τὴ δικὴ μας ζωὴ ποὺς ἀγγίζει;
Ἐκεῖ μέσα — χαρὰ και ζωὴ μας! —
Τὸ λουλουδί τοῦ ὀνείρου ἀνθίζει.

Πρὸς τὴ νέα ζωὴ σου — ὠμένα! —
Μὴ βαδίζεις σκυφτὴ και θλιμμένη.
Ὁ βωμὸς τῆς Θυσίας, γιὰ σένα
τῆς Ἀγάπης ναὸς ἄς σοῦ γένει.

Βασ. Κήπος, 3.12.2)

ΙΣΙΟΝΑΣ

ΣΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ II.....

Χωρὶς ἔσένα, σύντροφε ἀγαπημένε! δὲ θάνοιωθα
τὴ ζωὴ. Μ' ἔχεις κλωσίσει στὴν ψυχὴ σου, μ' ἔχεις
θηλάσει με τὸν πόνο, μ' ἔχεις εὐλογῆσει με μιὰ θεία
ἐλπίδα.

Ἡ διανοητικότη σου ἔνωθε τὸ Ἀληθινὸ και τὸ
Ὡραῖο ψηλὰ κάθε ἐφήμερης πραγματικότητας.

Ἡ Πίστη σου διάβαινε τὰ ὄρη. Ὁ Ἐνθουσιασμός
σου φάνταζε σάν ἀχτίνες. Ἡ Ἀγάπη σου δημιουρ-
γοῦσε ψυχές.

Εἴταν μοιραῖο.... χτές. Μὲ μαῦρα φτερά ὁ Χά-
ροντας σὲ πέταξε στο Ἀγνοστο. Μά κι ἂν τὸ βλέμμα
μου δὲ σὲ φτάνει, σ' ἔχω πάντα κοντά μου. Λεφτε-
ρωμένος ἀπὸ τὰ γῆινα δεσμά, ἀπὸ τὸ μαστὸ τοῦ θείου
φωτὸς, που πίνεις, δεν ἔλαψες νάκολουθῆς τὴ ζωὴ
μου, κ' ἔχω νιώσει τὴν πνοὴ σου βαθεῖα ὀδηγήτριά
στὴ ζωὴ μου.

Ἄν κάτι πρέπει νὰ ξεχωρίσει στο εἶναι μου, θέλω
νάνα ἡ ζωὴ μου, τεκμήριο μιᾶς πίστεως κατακτημέ-
νης. Σάν ἕνα Ἐλευσίνειο πυρσὺ κοσμημένο μ' ἀστε-
ρωτὸ νάρκισσο και κυπαρίσσι, τὴν ἀφιερώνω στὴν
Ψυχὴ Κείνου, που μ' ὀδήγησε στὴν ἔννοια τῆς ζωῆς,
στο γυκὸ γλυκοχάρωμα τοῦ Αἰώνιου.

ΣΜΑΡΑΓΓΑ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΤΕΡΝΕΣ ΑΝΑΛΑΜΠΕΣ

Σὲ μιὰ πλημμύρα ὁλόχρονη φωτὸς λουομένη ἡ πλάση.
και σὲς γιατί τριαντάφυλλα, νάνθιστε στερνά;
μὴ νὰ ξεχάσω τὸν σκίηρό χειμῶνα που θὰ φτάσῃ
και νὰ χαρῶ μιᾶς ἀνοιξης τὸν ἐρχομὸ ξανά;

Μάταια! στερνές ἀναλαμπές δὲ με γελᾶτε ἐμένα.
Τὸ πρωτοβρόχι ἐσκόρπισε τὴ θλίψη μιὰ βραδιά:
μοῦ τὸ μηνῶν τῆς λεύκας μου τὰ φύλλα τὰ πεσμένα.
μοῦ τὸ μηνῶν οἱ ἐξφυλλες ἐλπίδες στὴν καρδιά....

ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ